

sos *Orle*, ruisseau; *Ordès*, c^oArthez (P.Raymond, *Di.To.B.Pyr.*). També semblaria que s'hi hagi de relacionar *Orlú*, poble de l'alt Arieja, a l'ESE. d'Ax-les-Thermes: però aquí la terminació *-lú* crearia un obscur problema etim., i en tot cas sembla descartar la derivació d'aquesta arrel i fins de tota arrel romànica. Es podria pensar en un compost gâl·lic en *-DUNUM* (essent arran de Cerd., es pogué perdre una *-D-* intervocàlica. L'arrel recordaria un nom de déu aquità *HOROLATUS* (Lizop, *Comminges* 537, i *Convenae* 303-335); però s'imposa més relacionar-ho amb el nom del riu *Orlege*, *-ja*, afl. dr. de l'Arieja, car *Orlú* es troba a la vall d'aquest riu. V. sobre tota aquesta qüestió el que en dic *Btr.z.Nfg.* 1973, 225-6; se'n dedueix un possible origen basco-aquitànic (bc. *ur*) 'aigua', car potser *Or-lú* vindria també d'aquesta llengua, cf. bc. *lut-*, cast. *alud*, bc. *elur* 'neu'. També fóra difícil explicar un *Oris* o *Orí* que hi relaciona Lizop, evitant de confondre'l amb *Orlú*, del qual es troba uns 30 k. a l'O.

ORLINA

Riuet de l'Alt Empordà, que baixa del Pirineu, paral·lel a l'Anet, i junts desemboquen per l'esq. al Llobregat d'Emp., poc més amunt de Peralada, i no gaire abans de la confluència d'aquest amb La Muga.

PRON.: recordo haver oït *urlina* en les enqs. de 1958 (Mollet, Espolla etc. xxii, 65ss.). També *G.G.C.*, Gir. p.479.

MENCIONS ANT. Entorn de 1200, atribuïnt al monestir de Colera les esgl.: «in *Rechisindo* Ste. Marie, in *Baucigiis* St. Martini, et juxta *rivulo Urline* Sti Genesii,¹ in *Rabedoso* Sti Juliani, in *Spodilia* St. Jacobi ---» [Villan, *Vi.Li.* XIII, 227.20]: encara que sigui una falsificació (atribuïda a l'a. 844), com que la feren els monjos, de St. Quirze de Colera, en els SS.XII-XIII, que coneixien bé aquelles valls, val com a testimoni del nom. 1337: «ripariam de *Orlina*» que Alart troba en un doc. relatiu a La Roca d'Albera (*InuLC*) poble que cau a l'altre vessant de la serra, uns 5 k. dret al N. de les fonts de l'Orlina.

ETIM. Com a nom d'un riu menor podria venir d'un NP (com el Ricardell etc.), però no en trobo cap de germ. ni rom., que s'hi assemblin. Escasseja aquesta zona en relíquies ibero-basques, però la índole del lloc i la inicial *Ur/Or-* es prestaria a veure-hi un cpt. de l'ib.-basc *ur* 'aigua, riu' (com els que aplego en *Btr.z.Nfg.* 1973, 226, i ací *Ordeig* supra s.v. etc.).

No hi a gaire base per explicar la resta del nom, si no és que això vingués de *lino* (*-nu*) 'lli', manlleu del llatí avui arelat en els parlars bascos (amb deriv. *lini* etc.); entre altres hi ha mots en *lintz-*, *lintzura*, *-urdi* Azkue i molts en el Supl.) amb accs. com 'ai-

guamoll', 'cenegal', que deuen suposar un derivat basc *lin-tze*: caldria suposar que *LIN-* mateix hagués pres el sentit de 'llinar' (conreu que requereix aiguatge), supòsit ja gratuït, que, junt amb l'arbitrarietat de suposar tal manlleu en l'ibèric dels indigetes, obliga a descartar del tot idea tan improbable.

Molt més raonable és admetre que si el curs de l'Orlina ha servit de termenal (entre municipis o par-ròquies o comarquetes), el seu nom tingui un origen com al d'*Orle* (art. precedent). Pels mapes departamentals francesos, i mapes catalans, veiem que el riu corre gairebé directament de Nord a Sud, des de sota la frontera, baixant a l'O. de Peralada; en rigor podria marcar, doncs, algun límit de temps visigòtic o imperial, entre divisions semblants a la del Vescomtat de Peralada amb el Comtat d'Empúries: *AMNIS *ORULINA*, derivat de *ORULA*, *-LU*, 'vorera, marge de...'. No fóra postulat gaire atrevit: en l'enq. de Perpinyà (xxvii, 107.14) em donaren el nom d'un «mas *orlina*» (potser prop d'*Orle?*) que hi concidiria.

No és fàcil ni inconcebible que s'hi relacioni el nom d'un lloc *Ornolin* —*rivo de Ornolins*—, que devia ser en el Lluçanès, no lluny de Sta. Creu de Joglars i d'Olost, junt amb els quals se cita en un doc de 909 del *Dipl. Cat. Vic* (46, § 99). Però V. una explicació més probable a l'art. *Oroners* infra *ARUNDINARIOS* 'canyars', com *ARUNDININOS* > *Or(o)nolins*. Aquesta etim. podria suggerir que també *Orlina* sigui un derivat de *HARUNDO*, *-INIS* 'canya' aquí seria l'aparició d' *AMNIS HARUNDININA* > *orandnina* > *oranina* dissim. en *Or(a)lina*. Però ja contret en *Orlina* o *Urline* en les mencions de 1200 i 1300, si són genuïnes, ho fa més improbable.

¹És St. Genís Desprac, priorat del nom de St. Quirze de Colera que un doc. posterior posa vora el riu *Freixe*, prop d'*Orlina* (Monsalv. xvii, 89).

ORÓ, ORO etc. molts *NLL* menors en el País Valencià i zones veïnes

L'Oró pda. de Lluçena, entre el poble i Les Bateriaes (xxix, 00.12), un altre a Antella (xxxii, 130.6), també a Cast.Pna. i a Vilamarxant (*DECat.*); Clot de *L'Oro* (suposo *-ó*), en la llista de noms de llocs, on afrontaven els termes de Rafalgarí, Horta i Arnes, en el S.xiv (Arx. de Tortosa). A les Garrigues: *Oró*, vall afl. del riu Set, entre les de Les Besses i Sisquella (cap a L'Albagés; *BCEC* xviii, 99).

L'Oronet, muntanyeta, prop de Nàquera (Pi i Rómer *El Camí*, 30-ix-1933).

Orones, assarb de ~, te. Crevillent (xxxvi, 151.2).

Es tracta del mot comú *oró*, pròpiament 'espècie de senalla', per tenir-hi gra, posar-hi espart etc., veg. l'art. del *DECat.*; sobretot en el País Val. s'ha usat en